Türkiye gelecek 15 yılda, 220 milyar dolarlık petrol, 98 milyar dolarlık doğalgaz ithal edecek

Birincil enerji ihtiyacının yüzde 35'ini petrolden, yüzde 26,7'sini doğalgazdan karşılayan Türkiye'nin, özellikle denizlerdeki petrol-gaz aramalarına ağırlık vermesi gerekiyor

Türkiye'nin gelecek 15 yılda petrol ithalatı toplamının 220 milyar dolar, doğalgaz ithalatının ise 98 milyar dolara ulaşacağı, bu nedenle petrol ve doğalgaz aramalarına daha çok önem vermesi gerektiği açıklandı. Uzmanlar, günümüzde petrol ve doğalgaz için en büyük sorunun zamanında, sürekli, güvenli ve ekonomik olarak pazara ulaşmak olduğunu belirtirken, arz güvenliğinin her geçen yıl öneminin arttığını, bunun temel nedenini ise üreticilerin pazardan uzakta olmasına ve rezervin üçte ikisinin Ortadoğu'da bulunmasına bağlıyorlar. Türkiye'nin gelecek 15 yılda 220 milyar dolar petrol, 98 milyar dolar da doğalgaz faturası ödeyeceğini belirten uzmanlar, 2010 yılında petrol ve doğalgaz ithalatının gayri safi milli hasılaya (GSMH) oranının yüzde 5 dolayında olacağı görüşündeler. Dünyada, petrol ve doğalgaz ithalatının GSMH'ye oranı ortalama yüzde 2 dolayında seyrediyor.

ENERJİNİN YÜZDE 35'İ PETROLDEN, YÜZDE 26,7'Sİ DOĞALGAZDAN

2006 yılı programına göre, Türkiye, bu yıl toplam birincil enerji tüketiminin yüzde 35'ini petrolden, yüzde 26,7'sini ise doğalgazdan sağlayacak. Toplam petrol tüketimi 33,2 milyon tonu, doğalgaz tüketimi ise 25,8 milyon ton eşdeğer petrolü bulacak. Türkiye'nin, son verilere göre, ocak ayında ham petrol ithalatı yüzde 22,7 oranında artarak, 598 milyon 123 bin dolar oldu. Geçen yılın aynı ayında ham petrol ithalatı 487 milyon 646 bin dolar olarak gerçekleşmişti. Türkiye'nin ham petrol ithal maliyeti, önceki yıllara göre katlandı. 1996 yılında 22,8 milyon ton ham petrolü 3,4 milyar dolara ithal eden Türkiye'nin geçen 9 yılda ithal ettiği ham petrol miktarı yüzde 2,7, ödediği fatura ise yüzde 153,2 arttı.

Türkiye geçen yıl, 1996'ya kıyasla 623 bin ton fazla ham petrol ithal ederken, 5,2 milyar dolar fazla fatura ödedi. 2005 yılında 8,6 milyar dolar tutarında ham petrol ithal eden Türkiye'nin ödediği fatura, 2004 yılına göre yüzde 41,9 arttı. Doğalgaz faturası da anlaşmalar gereği açıklanmazken, petrol fiyatlarına koşut olarak sürekli arttığı tahmin ediliyor.

Eğer önlem alınmazsa, 2020 yılında Türkiye'nin birincil enerji ihtiyacının yüzde 80'ini ithal etmek durumunda kalacak. Türkiye'nin petrol tüketimi 2010'da 49,3, 2020'de ise 69,1 milyon tona ulaşacak. Halen, 161,3 milyar kilovatsaat (kwh) olan elektrik enerjisi talebi ise 2010'da 287, 2020 yılında ise 567 milyar kwh'ye, bu yıl 33 milyar metreküp olan doğalgaz tüketimi ise 2010 yılında 55 milyar metreküpe çıkacak.

Bu projeksiyon çerçevesinde enerji ihtiyacını karşılamak üzere gerekli yatırımların yapılabilmesi için yılda 3,5-5 milyar dolarlık finansmana ihtiyaç duyulacak.

TÜRKİYE NE YAPMALI?

Türkiye'nin iç ihtiyaçlarını karşılamak için giderek artan ithalatını güvenli biçimde sürdürmenin yanı sıra yurt içi petrol aramalarına önem vermesi ve dünyaya açılması gereğini vurgulayan uzmanlar, "Türkiye denizdeki aramalarına önem vermeli, özellikle Karadeniz'de, burada stratejik ortaklıklar kurup yabancı sermayeye de açılmalıdır. Dünyada organik ve inorganik alternatif enerjiye yönelme var, bu da yakından izlenmelidir" dediler.

TPAO ARAMA ALANI VE GELİRİNİ ARTIRDI

Öte yandan Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı'nın (TPAO) geçen yılkı gelirinin 1 milyar dolara yaklaştığını, yatırımlarının da 900 milyon doları aştığını hatırlatan yetkililer, TPAO'nun kara ve denizlerdeki aramalarında da çok ciddi gelişmeler gözlendiğini kaydettiler. Yetkililer, son 4 yılda arama alanlarının 8-10 kat büyüdüğünü, denizdeki sismik taramalarının da önemli miktarda arttığını kaydettiler.

TPAO'nun faaliyetlerinin uluslararası ortamda ve keskin rekabet şartları içinde yürüdüğüne değinen ilgililer, zaman zaman İhale Kanunu'ndan kaynaklanan sorunlarla karşılaşıldığını, ülke içindeki bu ve benzeri bürokratik sorunların giderilmesi gerektiğine dikkat çektiler.